

Aleksandra Majchrowska¹
Paulina Broniatowska²
Zbigniew Żółkiewski³

Wpływ płacy minimalnej na zatrudnienie osób młodych w Polsce w przekroju województw

Celem opracowania jest analiza wpływu płacy minimalnej na zatrudnienie osób młodych (15-24 lata) w Polsce w przekroju regionów. Autorzy podjęli próbę odpowiedzi na dwa pytania: Po pierwsze, czy zmiany płacy minimalnej (i związane z tym zmiany relacji płacy minimalnej do średniej) w badanym okresie miały negatywny wpływ na zatrudnienie osób młodych w Polsce? Po drugie, biorąc pod uwagę istotne zróżnicowanie przeciętnych wynagrodzeń w przekroju województw, czy zmiany płacy minimalnej miały szczególnie negatywny wpływ na zatrudnienie osób młodych w regionach mniej rozwiniętych gospodarczo, w których przeciętne wynagrodzenia są relatywnie niskie. W pewnym stopniu próbujemy odpowiedzieć na pytanie, czy powtarzane w ostatnich latach rekomendacje OECD (2014 i wcześniejsze) dotyczące konieczności rozważenia regionalnego zróżnicowania płacy minimalnej w Polsce są słuszne.

Analizy przeprowadzone zostały w oparciu o dane GUS dotyczące 16 województw, badany okres to lata 1999-2012. Zgodnie ze stosowanym w analizach międzynarodowych podejściem (Neumark et al., 2013) oszacowane zostały parametry modelu, w którym zmiany stóp zatrudnienia osób młodych były funkcją zmian relacji płacy minimalnej do średniego wynagrodzenia w regionie oraz innych zmiennych, zarówno popytowych (mierzących wpływ zmian koniunktury w regionie), jak i podażowych (zmiany współczynnika skolaryzacji oraz odsetka osób młodych w populacji), które mogły mieć wpływ na zmiany zatrudnienia. Parametry modelu panelowego oszacowane zostały uogólnioną metodą najmniejszych kwadratów. Aby móc odpowiedzieć na pytanie, w których województwach zmiany płacy minimalnej były czynnikiem ograniczającym zatrudnienie osób młodych, zgodnie z podejściem zaproponowanym przez Williamsa (1993), do modelu wprowadzone zostały zmienne interakcyjne dla poszczególnych regionów.

Przeprowadzone analizy wskazują, że w próbie obejmującej wszystkie województwa parametr przy zmiennej dotyczącej wpływu płacy minimalnej na zatrudnienie osób młodych był nieistotny statystycznie. Zmiany stóp zatrudnienia osób młodych były przede wszystkim wynikiem zmian koniunktury w regionie oraz decyzji dotyczących kontynuowania procesu edukacji. Wprowadzenie do modelu zmiennych interakcyjnych dla poszczególnych województw pokazało, że tylko w kilku regionach wpływ zmian relacji płacy minimalnej do średniej okazał się istotny statystycznie. Województwa, w których przez większą część analizowanego okresu parametr ten był istotny statystycznie i ujemny to południowo-wschodnie, mniej rozwinięte gospodarczo regiony Polski, w szczególności podkarpackie i lubelskie. W tych regionach ustalana jednolicie dla całego kraju płaca minimalna jest relatywnie wysoka, co, jak pokazują przeprowadzone analizy, mogło być czynnikiem ograniczającym wzrost zatrudnienia, w szczególności osób młodych. Tym samym przeprowadzone analizy wskazują, że rekomendacje OECD dotyczące regionalnego zróżnicowania płacy minimalnej w Polsce powinny zostać poddane dalszej dyskusji.

¹ Uniwersytet Łódzki i Narodowy Bank Polski

² Szkoła Główna Handlowa i Narodowy Bank Polski

³ Narodowy Bank Polski